

BERICHTEN VAN ROVER

Olinda, 12 oktober 2025

Beste Amigos,

Zoals reeds aangekondigd een jaar geleden, zal de Stichting Amigos do Brasil opgeheven worden per 1 januari 2026. De Stichting komt, formeel gezien, ten einde na meer dan 40 jaar van solidaire inzet, maar ik zeg er meteen bij, niet de vriendschap, de “amizade”, die blijft bestaan. Het is een hoop werk en grote verantwoordelijkheid om de Stichting draaiende te houden. Ik kan dan ook goed begrijpen dat men op een leeftijd en in een levenssituatie komt, dat men wenst als het ware met pensioen te gaan van al dat werk. De huidige bestuursleden hebben, zoals gezegd, geen opvolging, maar het is goed te weten dat zij zelf al grotendeels opvolgers zijn van een eerdere generatie. Wij zijn hen en ook jullie allemaal, vrienden van Brazilië, enorm dankbaar voor wat de Amigos do Brasil als Stichting betekend hebben voor de mensen in Noordoost Brazilië door talloze sociaal-educatieve projecten te steunen sinds begin tachtiger jaren tot op de dag van vandaag.

Ik heb het al eens eerder geschreven, maar ik herhaal het graag om te zeggen in welke zin het werk van de Amigos zo belangrijk voor ons was en nog steeds is.

Op de eerste plaats: ze zijn er. Er is een groep van mensen die ons steunt en die mee wil werken in sociale projecten. Concreet betekent dat garantie van een jaarlijkse financiële steun in de orde van grootte van 30.000 tot 40.000 Euros. Een bedrag dat bij elkaar gebracht wordt door talloze activiteiten te organiseren en mensen op de hoogte te brengen van de problematiek in de “global south”, i.c. Brazilië.

Op de tweede plaats: die achterban en die garantie geven ons de mogelijkheid om nieuwe initiatieven te ontwikkelen.

In de jaren '80: gemeenschapsvorming in de periferie van Campina Grande, kinderopvang (Catingueira).

In de jaren '90: crèche, gemeenschaps-scholen in Mangueira (Recife) en in de Vila Esperança (Olinda), gezondheidspost, vereniging van mensen met een handicap.

In de jaren 2000: democratisering van toegang tot informatica, democratisering ook van toegang tot universitair onderwijs (het Grote Huis), beroepsvormend onderwijs (reparatie microcomputers), strijd tegen honger en onzekerheid inzake voeding, jeugdwerk door middel van voetbal en capoeira (de Eco-Oca).

Voor al die activiteiten hebben we vaak de infrastructuur moeten bouwen.

Op de derde plaats: voor het scheppen van de infrastructuur, zeg maar de bouwwerkzaamheden en ook de inrichting, hebben wij veelal eenmalige steun ontvangen van organisaties zoals de Wilde Ganzen, van diverse serviceclubs (Rotary, Lions, Ronde Tafel, Ladiescircle), van jarenlange sponsoracties door het Stella Maris College en het Rolduucollege en vele eenmalige acties door verschillende scholen in Zuid-Limburg en natuurlijk ook van betrokken particulieren.

Het bijzondere van de Amigos is dat zij niet eenmalig steun bieden maar altijd “er zijn”. Dat wil zeggen, dat blijvende kosten betaald konden worden zoals elektriciteit, internetaansluiting, gratificatie voor docenten en monitores.

Daarom, we zullen jullie missen, Amigos!

Vraag is, hoe kunnen we verder gaan met onze amizade, onze vriendschap en solidariteit, maar zonder Stichting? Immers,

Stichting Amigos do Brasil

Ledenadministratie: Anne Lamberix, Hekerbeekweg 14, 6301 EN Valkenburg aan de Geul
T 043 – 601 40 65 E amigosdobrasil@home.nl I www.amigosdobrasilvalkenburg.nl

Bankrelatie: ING Bank IBAN: NL95INGB 06798 64 520 - BIC: INGBNL2A

Kamer van Koophandel nr. 41077182 - ANBI 816119557

de projecten blijven voortgaan hier in Noordoost Brazilië.

Ik wil het liefst gewoon blijven berichten over de sociale projecten die wij hier behartigen. Twee keer per jaar wil ik daarom een nieuwsbrief sturen aan geïnteresseerden (weliswaar niet zo mooi als nu werd uitgegeven).

Als u graag op de hoogte wilt blijven stuur dan een berichtje naar

roervanderploeg@hotmail.com.

Jullie kunnen ook via sociale media de activiteiten volgen van de Serviço de Promoção Social, de S.P.S., onze lokale niet-gouvernementele organisatie. Op instagram:

@apoie.sps

Financiële steun blijft natuurlijk zeer welkom en kan eventueel worden overgemaakt naar de Braziliaanse bankrekening van de S.P.S., t.w.:

BANCO BRADESCO

Avenida Presidente Getúlio Vargas, 701
Bairro Novo
Olinda / PE - CEP 53030-010 Brasil
BBDEBRSPSPO (BIC of SWIFT code)
IBAN
BR85 6074 6948 0159 9000 0974 986C 1

SERVIÇO DE PROMOÇÃO SOCIAL

CNPJ 02 636 068 0001 97 (Nationaal
kadaster van juridisch persoon)
Rua Herculano de Holanda Cunha, 26
Ouro Preto – Olinda – PE
CEP: 53370-265 (postcode)
BRADESCO
AGÊNCIA 01599 CC 97498 6 (bankfiliaal en
rekeningnummer)

De Eco-Oca en de Cozinha Afetiva

De verbouwing en uitbreiding van de Eco-Oca en de gaarkeuken is zo goed als klaar.

ruime keuken waar ook kookles gegeven kan

Het project van de Stichting Banco do Brasil heeft dit gefinancierd en staat ook garant voor het functioneren van de keuken en koksschool tot begin volgend jaar. Wij beschikken nu over een

worden, een opslag voor voedingsmiddelen, een ruimte om les te geven en een kamer voor de coördinatie van het project. Er is nog een souterrain met een grote zaal die eventueel gebruikt kan worden voor workshops of ook als kinderspeelzaal.

Opslag voor de keuken met de vrieskist

Het project is geïntensiveerd. Wij bereiden nu op 5 dagen van de week (en niet op 3 zoals voorheen) 115 maaltijden voor mensen uit de nabijgelegen comunidades en daarbij ook nog 100 maaltijden voor drie opvangtehuizen voor bejaarden in sociaal kritische situatie. Dat zijn 215 maaltijden per dag, 1.075 per week, meer dan 4.000 maaltijden per maand.

Het werk wordt gedaan op vrijwilligers-basis, We hebben een groep van 10 vrouwen en één man, die in equipes elkaar afwisselen iedere dag. De kokkinnen hebben zelf ook de gratis maaltijden hard nodig. Iedere maand krijgen zij als gratificatie een uitgebreid voedselpakket met ook schoonmaak-middelen en spullen voor persoonlijke hygiëne. Dit wordt betaald door cursisten van mijn schilderles, die maandelijks daartoe bijdragen.

De Cozinha Afetiva is nu ook een Cozinha Escola, die beroepsvorming geeft aan voornamelijk vrouwen uit de wijk. De eerste groep is al gestart.

Klaar voor de eerste les

Lessen over voeding en gezondheid, gastronomie en koken met niet-geïndustrialiseerde producten. Bij het project is een nutricionista betrokken, diëtiste heet dat in Nederland geloof ik. Clara heet zij. En ook een maatschappelijk werkster, Claudia, die tevens de administratie doet.

Clara geeft les

Lunch van de "Escola Cozinhas" na de 5^e les, almondegas gemaakt van bananenschil en haver

Wij hebben een onderzoek gedaan naar het profiel van het publiek van de gaarkeuken.

Een aantal dingen valt ons op:

- 60% zijn vrouwen, 40% zijn mannen.
- Van de vrouwen is meer dan de helft solo-moeder, draagt het gezin
- De meeste mannen leven alleen, gescheiden, velen zijn alcoholist
- 20% is analfabeet, 30% heeft ooit de eerste fase van de lagere school gedaan, 30% de volledige lagere school, 10% middelbaar onderwijs. Dat wil

zeggen dat de helft niet echt kan lezen en schrijven of een tekst kan begrijpen. Een signaal voor ons om alfabetisering aan te bieden in de Eco-Oca.

- 45% is werkeloos, 45% is autonoom, d.w.z. heeft af en toe een betaalde klus

te doen, 10% heeft een baan.

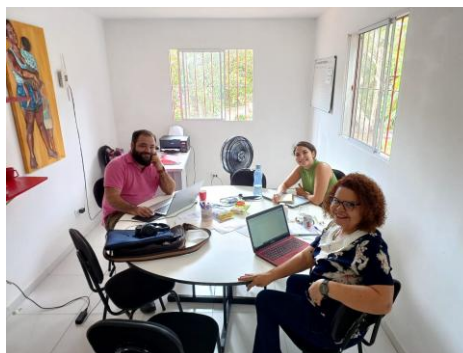
Wachten tot het eten klaar is

Het overgrote deel (90%) leeft in een informele economie.

- 90% moet het dan ook doen met minder dan een minimuminkomen per maand, dat nu 250 euros is, d.w.z. minder dan 8 euros per dag voor een huishouden. Het is dan ook niet verwonderlijk dat 60% enkel voeding krijgt via de gaarkeuken.

Op 7 oktober jl. hebben wij bezoek gehad van twee vrouwen, Jaqueline en Cristiane, die de Fundação Banco do Brasil vertegenwoordigen, om te zien hoe het project loopt, of de administratie klopt en ook om eventuele voortzetting en nieuwe projecten te bespreken.

Wij hebben het al gehad over alfabetisering. Ook willen we bezien of de gebruikers van de keuken betrokken kunnen worden in de opzet van een groentetuin, die sla, koriander en enkele kruiden kan verschaffen aan de keuken.

Lucas met Clara en Claudia voor overleg in de kamer voor coördinatie

Tevens zijn we bezig om opgenomen te worden in een programma van de deelstaat Pernambuco voor gemeenschappelijke keukens. We hebben al een positief teken ontvangen dat dit gaat lukken. Op federaal niveau bestaat ook zoiets, “cozinhas comunitárias” van het project “Fome Zero”, Nul Honger. Met de infrastructuur en organisatie die wij nu hebben, maken we goede kansen.

Feest van Cosme en Damiao, wachten op een zakje snoep

CACA, het kinderopvangcentrum in Catingueira, Campina Grande

Catingueira is in een wijk gelegen in de periferie van de stad Campina Grande, die ongeveer 450.000 inwoners telt. Wij hebben er in de tachtiger jaren gewerkt als pastoraal werkers. Sinds 1994 bestaat het centrum voor kinderopvang, dat indertijd begonnen is met de doelstelling kinderen van de vuilnisbelt te houden en de ouders te begeleiden in huiselijke en opvoedkundige kwesties. De vuilnisbelt is verplaatst, de werkelijkheid is veranderd maar het blijft een arme buurt.

Op 12 oktober wordt de Dag van de Kinderen gevierd in Brazilië

De crèche wordt gecoördineerd door mensen van de basisgemeenschap. Goede

pedagogie, veel hart voor de kinderen en vooral ook kennis en medeleven wat betreft de huissituatie.

Het opvangcentrum betekent een aangename, liefdevolle en ook leerzame kleuter- en kindertijd. Men werkt met een groep van 40 tot maximaal 60 kinderen. Ieder jaar gaan er ongeveer 15 kinderen, gealfabetiseerd en wel, naar de lokale lagere school.

De laatste jaren steunen wij het CACA met ongeveer 600 euros per maand. Dat is eigenlijk niet zoveel, 7.200 euros per jaar. Men vult de kosten aan met inkomsten van de ouders die kunnen betalen. Het is ten dele particulier onderwijs. De goede naam en de bewezen pedagogische kunde zorgen ervoor dat de crèche ook bezocht wordt door mensen die een iets hoger inkomen hebben.

Wij willen graag onze steun voortzetten en daarmee als het ware een studiebeurs verschaffen aan de armste kinderen in de wijk.

Veel dank aan de Amigos

In de maand juli zijn Eliana en ik in Nederland geweest. Wij zijn drie keer bij elkaar geweest met het bestuur van de Stichting. Om te vergaderen, te wandelen, gezellig samen te zijn, koffie te drinken en Limburgse vlaai te eten, kort gezegd, om onze vriendschap te vieren. Het is geen afscheid geweest.

Ook hebben we pastoor Janssen ontmoet om hem te bedanken voor alle steun en ruimte die hij de Amigos gegeven heeft in de geloofsgemeenschap. Wij hebben hem een ceramiek beeld gegeven uit de streek van hier die het Laatste Avondmaal verbeeldt. Hij heeft het al in de Oude Kerk geplaatst. Lieve Amigos, wij willen jullie bedanken voor jullie trouwe inzet en medeleven al die jaren lang en wij doen dat in naam van alle mensen, wier leven en waardigheid jullie bevorderd hebben

In de maand mei hebben wij als Cozinha Afetiva van de gemeenteraad van Olinda samen met andere feministische organisaties een publieke huldiging ontvangen, een diploma van "aplausos". Zo'n diploma hebben jullie ook verdiend:

Applaus en een warme omhelzing! Aplausos e um abraço carinhoso!

Veel lieve groeten aan eenieder en alvast de beste wensen voor Kerstmis en het Nieuwe Jaar!

Rover en Eliana

Eliana temidden van vertegenwoordigers van diverse feministische organisaties in Olinda bij gelegenheid van de hommage in de gemeenteraad van Olinda

Even, in het kort...

Dat was de vraag aan mij om, als bestuurder van het eerste uur, te verwoorden 'hoe het allemaal begon'. Mijn hemel, dat is nogal een tijd. Ik was nog maar net getrouwd met Margriet (1982) en we woonden in ons eerste appartement(je). Daar ging de bel en een zekere mw. Keydener kwam ons vragen of we tot een werkgroepje wilden toetreden. Enkele vrijwilligers die zich inzetten om Rover Van der Ploeg te ondersteunen. Ik kende Rover immers, samen op de lagere school gezeten, jaren met elkaar gespeeld in de Wehryweg en dat prachtige park Dersaborg. Kind aan huis in die reusachtige dokterswoning. Zonder te weten waar we instapten zegde ik volmondig toe, 'for old times sake'. Niet goed wetende wat Rover nu precies in dat verre Brazilië deed, waar behoefte aan was en welke ondersteuning nodig was. 'Basisgemeenschappen', dat was waar Rover in eerste instantie mee bezig was. De armste mensen van Noordoost Brazilië aandacht geven, serieus nemen, een luisterend oor bieden, een stem geven. Ze werden er sterker door, mondiger, kregen zelfvertrouwen en hoop op een betere toekomst. In het begin stuurden we dozen op met nog bruikbare kleding. Het geld om die te verzenden werd bijeengegaaard door zelf gemaakte handwerkjes te verkopen. Een trouw aantal creatieve dames haakten, breiden, knoopten

de mooiste werkstukken. We groeiden, als groep, maar ook als organisatie. De manier waarop Rover bezig was veranderde stilaan in het opzetten van projecten. En daar was geld voor nodig, geen tweedehands kleding. Onze opzet werd grootser en de Stichting Amigos do Brasil werd geboren. Verschillende bronnen werden aangeboord om geldelijke steun te verwerven. Los van spontane acties ontstond een vaste groep van donateurs, een consistente basis waar je op kon bouwen. De hakende dames ontplooiden zich tot professionele bloemschiksters en vervaardigden jaren achtereen de prachtigste kerststukken. Deze, en veel andere handgemaakte spullen werden verkocht op de jaarlijkse Kerstmarkt in en rondom ons 'clubhuis', de woning van Agnes en Bous van der Ploeg. Dit bracht elk jaar een mooi extra bedrag op.

De allereerste kerstverkoop in de woonkamer van Agnes en Bous

Ondertussen kwamen er op initiatief van Rover en Eliana nieuwe projecten bij. De nood was hoog en alle hulp was welkom. Zij begeleidden dat op voortreffelijke wijze.

Maar ja, net als wij worden óók zij ouder. Tijd om langzaam af te bouwen. Met pijn in het hart moeten wij constateren dat enkele projecten niet levensvatbaar zijn gebleken. Andere echter, bedruipen zichzelf of zijn zelfs door de overheid overgenomen. De inzet en financiële bijdragen van u allen heeft zóveel mensen in Brazilië geholpen. En dit werkt door in de toekomst, het is niet afgelopen met het beëindigen van onze stichting. Rover en Eliana blijven betrokken, vooral bij Eco Oca, dat vlak bij hun huis ligt. In de vorige Nieuwsbrief heeft u kunnen lezen dat deze zelfs wordt uitgebreid.

Met een weemoedig doch voldaan gevoel neem ik afscheid van alle 'amigos'. Mijn mede-bestuursleden (niet te vergeten die welke ons ontvallen zijn...), alle vrijwillig(st)ers, trouwe donateurs. Ik kies ervoor geen namen te noemen, om te voorkomen dat ik iemand vergeet.

Is 'in het kort' toch nog lang geworden maar zeker niet compleet. Elders in deze laatste nieuwsbrief leest u meer over de toekomst van de huidige mooie projecten die wij samen met u en de mensen in Brazilië hebben kunnen realiseren.

Allemaal heel hartelijk dank, het ga u goed...!

Pieter Van den Hof,
Namens alle bestuursleden van Amigos do Brasil

GIFTEN

Ook nu, aan het einde van ons bestaan als Amigos do Brasil, ontvingen wij weer enkele prachtige donaties. Aansluitend aan de woorden van Rover en Pieter nogmaals HEEL VEEL DANK voor uw betrokkenheid en steun in de voorbije jaren. Zonder u was dit allemaal niet mogelijk geweest!

Wij wensen u heel fijne Feestdagen en alvast een mooi 2026 in liefde en vrede.

Bestuur Amigos do Brasil

